

Брюксел, 23 ноември 2021 г.  
(OR. en)

14046/21

---

Междуетноститутуционално досие:  
2008/0140(CNS)

---

SOC 662  
ANTIDISCRIM 99  
MI 859  
JAI 1255  
FREMP 268

## ДОКЛАД

|                |                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| От:            | Председателството                                                                                                                                                                                                  |
| До:            | Комитета на постоянните представители/Съвета                                                                                                                                                                       |
| № предх. док.: | 13394/21                                                                                                                                                                                                           |
| № док. Ком.:   | 11531/08 - COM(2008) 426 final                                                                                                                                                                                     |
| Относно:       | Предложение за директива на Съвета за прилагане на принципа на равно третиране на лицата без оглед на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация<br>— Доклад за напредъка |

## I. ВЪВЕДЕНИЕ

На 2 юли 2008 г. Комисията прие предложение за директива на Съвета, чиято цел е в обхвата на защитата срещу дискриминация, основана на религиозна принадлежност или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, да се включат области извън заетостта. Като допълва съществуващото законодателство на ЕО<sup>1</sup> в тази област, предлаганата хоризонтална директива за равното третиране ще забрани дискриминацията на посочените по-горе основания в следните области: социална закрила, включително социална сигурност и здравеопазване; образование; както и достъп до стоки и услуги, включително жилищно настаняване.

---

<sup>1</sup> По-конкретно директиви 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО на Съвета.

Преобладаващото мнозинство от делегациите приветства по принцип предложението, а много от тях одобриха факта, че то има за цел да допълни съществуващата правна рамка, като се съсредоточи чрез хоризонтален подход върху четирите основания за дискриминация.

Повечето делегации потвърдиха, че е важно равното третиране да се утвърждава като споделена ценност в рамките на ЕС. По-специално, няколко делегации подчертаха значимостта на предложението в контекста на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (UNCRPD). Някои делегации обаче биха предпочели по-амбициозни разпоредби по отношение на уврежданията.

Изтъквайки значението на борбата с дискриминацията, в миналото някои делегации поставяха под въпрос необходимостта от предложението на Комисията, което според тях нарушава националната компетентност по определени въпроси и противоречи на принципите на субсидиарност и пропорционалност. Някои делегации поискаха също така разяснения и изразиха опасения, свързани по-специално с липсата на правна сигурност, разделението на компетентностите, както и с практическите, финансовите и правните последици от предложението.

Две делегации поддържат общи резерви по предложението като такова.

Засега всички делегации поддържат общи резерви за разглеждане по текста.

Делегациите на Чешката република и Дания поддържат резерви за парламентарно разглеждане. Въпреки че поддържа търсенето на компромис, Комисията потвърди първоначалното си предложение на този етап и поддържа резерва за разглеждане по всякакви промени в него.

Европейският парламент прие становището си на 2 април 2009 г.<sup>2</sup> в рамките на процедурата на консултация. След влизането в сила на Договора от Лисабон на 1 декември 2009 г. предложението вече попада в обхвата на член 19 от Договора за функционирането на Европейския съюз; това изисква единодушие в рамките на Съвета след *одобрение* от страна на Европейския парламент.

---

<sup>2</sup> Вж. док. А6-0149/2009. Настоящият парламент назначи за докладчик Алис Кунке (SE/Greens/European Free Alliance).

## **II. РАБОТАТА НА СЪВЕТА ПО ВРЕМЕ НА СЛОВЕНСКОТО ПРЕДСЕДАТЕЛСТВО**

След като през май беше обсъдено ново всеобхватно компромисно предложение<sup>3</sup>, словенското председателство представи бележка с насоки<sup>4</sup>, съдържаща набор от въпроси, свързани с три основни нерешени въпроса, а именно: 1) *субсидиарността*; 2) *разпоредбите относно уврежданията (разходи за прилагане и съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания)*; и 3) *правната сигурност*. Делегациите разгледаха тези въпроси на неформално заседание на работна група „Социални въпроси“.<sup>5</sup> Обсъждането може да се обобщи<sup>6</sup>, както следва:

### **1. Субсидиарност (по-специално член 2, параграф 8, член 3, параграфи 1—2 и съображение 16)**

- а) Постигнат ли е правилен баланс между subsidiarity и защитата срещу дискриминация чрез правото на ЕС?**
- б) Постигнат ли е правилен баланс между защитата срещу дискриминация, от една страна, и защитата на права като зачитане на личния и семейния живот, свободата на сдружаване и свободата на печата, от друга страна?**

Редица делегации изразиха мнение, че с последния текст като цяло се постига правилният баланс между subsidiarity и други съображения (а именно защитата срещу дискриминация на равнище ЕС и защитата на права като зачитане на личния и семейния живот, свобода на сдружаване и свобода на печата). Някои делегации обаче смятат, че е необходимо текстът да бъде усъвършенстван.

Други делегации изразиха опасения относно subsidiarity и правната сигурност и потвърдиха необходимостта от защита на компетентностите на държавите членки, включително в сектори като образованието.

---

<sup>3</sup> Док. 8549/21. Вж. също документи 9108/21 и 9109/21.

<sup>4</sup> Док. 12398/21.

<sup>5</sup> 27 октомври 2021 г. Поради извънредните обстоятелства, свързани с пандемията от COVID-19, заседанието протече виртуално.

<sup>6</sup> За повече информация вж. 13394/21.

В същото време някои други делегации смятат, че текстът е станал твърде разводнен, което е довело до отслабване на защитата, която предлага, и създаване на предпоставки за дискриминация в области като брачното и семейното право.

Една делегация също така изрази желание понятието за интерсекционалност да бъде включено отново в текста.

В подкрепа на настоящия текст като основа за по-нататъшно обсъждане представителят на Комисията потвърди, че е важно да се спазва принципът на субсидиарност, който трябва да бъде включен в съображенията на предложението, както и ролята на Съда на Европейския съюз. В отговор на бележките на делегациите представителят на Комисията обясни, че:

- в обхвата на директивата попадат всички *търговски* дейности в контекста на икономиката на споделянето;
- директивата има за цел единствено да гарантира равен *достъп* до образование, без да засяга националните компетенции; и
- директивата може да обхваща само основанията за дискриминация, посочени в член 19 от ДФЕС.

## **2. Разходи за прилагане (по-специално член 15 и съображения 19ва, вб и вв)**

- а) Можете ли да подкрепите разпоредбите, предоставящи на държавите членки правото да поискат временно освобождаване от изискването за предоставяне на разумни улеснения? Как бихте желали тези разпоредби да бъдат усъвършенствани?**

- б) Можете ли да посочите примери за конкретните ситуации, които бихте искали да бъдат обхванати, като се има предвид фактът, че липсата на ненужна или непропорционална тежест вече е включена в концепцията за разумни улеснения?**

Някои делегации, в дух на компромис, бяха готови да разгледат идеята за временно освобождаване от изискването за предоставяне на разумни улеснения на хората с увреждания. Сред въпросите, които изискват по-нататъшно обсъждане, обаче е необходимостта от определяне на приложимите критерии и съвместимостта на директивата с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. Като възможна алтернатива на изричното временно освобождаване една делегация предложи идеята за временно преустановяване на приложимите санкции. Друга делегация посочи възможността за ограничаване на освобождаването само до нови стоки и услуги.

Редица други делегации не можаха да подкрепят предложеното временно освобождаване, тъй като смятат, че е възможно то да отслаби защитата срещу дискриминация на хората с увреждания. В този контекст някои делегации изразиха становището, че понятието „несъразмерна тежест“ е достатъчна предпазна мярка срещу особено обременяващи задължения. Те подчертаха, че в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания принципът на разумни улеснения е приложим към конкретни ситуации и се основава на анализ на непропорционалната тежест в определен момент, и припомниха, че разпоредбите, съдържащи се в проекта за директива, вече са били отслабени по време на предишни обсъждания (напр. чрез премахване на първичните задължения в областта на инфраструктурата).

Една делегация предупреди, че ако някои държави членки предоставят освобождавания, а други се придържат към по-строги правила, може да възникнат конкурентни предимства.

Няколко делегации заявиха, че е необходим допълнителен анализ и поясняване на предложената клауза за освобождаване.

Като отчита опасенията на делегациите във връзка с икономическата цена на прилагането на разпоредбите на директивата относно уврежданията, представителят на Комисията подчерта, че ако освобождаването се приеме като основа за компромис, то следва да е обвързано с ясни условия, които да се прилагат от държавите членки.

Няколко делегации изразиха съжаление във връзка с премахването на понятието „достъпност“ от текста, тъй като това отслабва защитата, предоставяна на хората с увреждания, при положение че и понятието „разумни улеснения“, и понятието „достъпност“ са включени в Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. Няколко делегации изразиха съжаление и във връзка с премахването от текста на понятието „универсален дизайн“, което би осигурило по-обхвaten подход към равното третиране на хората с увреждания.

В подкрепа на настоящия текст като основа за по-нататъшната работа представителят на Комисията припомни, че първоначалното предложение не включва подробни разпоредби за достъпност и че основната цел е да се гарантира, че достъпът до различните съществени области от обхвата на директивата е недискриминационен.

**в) Доволни ли сте от съответствието между настоящия текст и Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания?**

Няколко делегации изразиха мнение, че като цяло текстът е в достатъчна степен на съответствие с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. Няколко други обаче не бяха убедени в това, като изразиха опасения относно правна несигурност и предупредиха срещу всякакво отричане или отслабване на разпоредбите на инструмента на ООН.

Представителят на Комисията посочи, че Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания се прилага във всички случаи и че предложената директива ще допринесе за нейното прилагане, без обаче да представлява законодателен акт за изпълнение сама по себе си.

### **3. Правна сигурност (по-специално член 2, параграфи 7 и 7а)**

**Можете ли да подкрепите разпоредбите относно разрешените разлики в третирането при предоставянето на застрахователни, банкови и други финансови услуги въз основа на „възраст“ или „здравословно състояние, което може да е свързано с увреждането на дадено лице“? Ако не, какво трябва да се промени, за да се отговори на Вашите опасения?**

Няколко делегации подкрепиха настоящия текст като основа за по-нататъшно обсъждане, при условие че бъде доуточнен и изяснен. Една делегация настоя, че е важно да се прави ясно разграничение между „увреждане“ и „здравословно състояние“. Друга делегация счита, че различното третиране въз основа на „възраст или здравословно състояние, което може да е свързано с увреждането на дадено лице“ вероятно е несъвместимо с Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания. Други потвърдиха легитимността на отчитането на възрастта и здравето, например при изчисляването на застрахователните премии, и подчертаха, че е важно да се гарантира обективният и разумен характер на разликите в третирането. В този контекст една делегация подчерта и необходимостта да се обърне внимание на използването на изкуствения интелект при вземането на решения от доставчиците на услуги.

### **III. ЗАКЛЮЧЕНИЕ**

Въпреки че по време на обсъжданията въз основа на последния текст беше постигнат известен напредък, очевидно е необходима по-нататъшна задълбочена работа, преди да може да се постигне необходимото единодушие в Съвета.